

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Id-Disa' Awla)

22 ta' Jannar 2015 (*)

"Rinviju g?al de?i?joni preliminari — Direttiva 77/388/KEE — VAT — E?enzjonijiet — Artikolu 13B(b) — Kun?ett ta' 'kiri ta' proprietà immoblli e?entat' — Tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni, bi ?las, ta' grawnd tal-futbol — Kuntratt ta' tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni li jirri?erva ?erti drittijiet u prerogattivi lill-proprietarju — Provvista, mill-proprietarju, ta' servizzi differenti li jirrappre?entaw 80 % mill-kumpens previst mill-kuntratt"

Fil-Kaw?a C?55/14,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Cour d'appel de Mons (il-Bel?ju), permezz ta' de?i?joni tal-31 ta' Jannar 2014, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fil-5 ta' Frar 2014, fil-pro?edura

Régie communale autonome du stade Luc Varenne

vs

État belge,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (Id-Disa' Awla),

komposta minn J. Malenovský, li qed ja?ixxi b?ala President tad-Disa' Awla, M. Safjan (Relatur) u A. Prechal, Im?allfin,

Avukat ?enerali: P. Cruz Villalón,

Re?istratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

- g?ar-Régie communale autonome du stade Luc Varenne, minn W. Panis, avukat,
- g?all-Gvern Bel?jan, minn M. Jacobs u J.?C. Halleux, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Grieg, minn I. Bakopoulos u V. Stroumpouli, b?ala a?enti,
- g?all-Gvern Olandi?, minn M. Bulterman u M. Gijzen, b?ala a?enti,
- g?all-Kummissjoni Ewropea, minn C. Soulay u L. Lozano Palacios, b?ala a?enti,

wara li rat id-de?i?joni, me?uda wara li nstema' l-Avukat ?enerali, li l-kaw?a tinqata' ming?ajr konklu?jonijiet,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva 77/388/KEE tal-Kunsill, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolo 9, Vol. 1, p. 23, iktar 'il quddiem is-“Sitt Direttiva”).

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn ir-Régie communale autonome du stade Luc Varenne (iktar 'il quddiem ir-“Régie”) u l-État belge fir-rigward tat-tnaqqis tat-taxxa fuq il-valur mi?jud (VAT) li kienet ta' pi? fuq l-akkwist tal-fa?ilitajiet tal-grawnd tal-futbol Luc Varenne, li jammonta g?al EUR 1 350 001.79.

II-kuntest ?uridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 L-Artikolu 2 tas-Sitt Direttiva, li huwa parti mit-Titolu II ta' din, intitolat “Applikazzjoni”, jiddisponi:

“Dawn li ?ejjin g?andhom ikunu so??etti [g?all-VAT]:

1. il-provvista ta' o??etti u servizzi mag?mula bi ?las fit-territorju tal-pajji? minn persuna taxxabqli li ta?ixxi b?ala tali;

[...]

4 L-Artikolu 13 ta' din id-direttiva, intitolat “E?enzjonijiet fit-territorju tal-pajji?”, jipprovdi fil-punt B tieg?u, intitolat “E?enzjonijiet o?rajan”:

“Ming?ajr pre?udizzju g?al disposizzjonijet o?ra tal-Komunità, l-Istati Membri g?andhom je?entaw li ?ej ta?t il-kondizzjonijiet li huma g?andhom jistabilixxu g?all-iskopijiet biex jassiguraw l-applikazzjoni korretta u ?ara ta' l-e?enzjonijet u tal-prevenzjoni ta' kwalunkwe e?enzjoni possibbli, evitar u abbu?:

[...]

b) il-kiri jew l-aljenazzjoni ta' proprjeta immobibli esklu?i:

1. il-provi?joni ta' akkomadazzjoni, kif definita fil-li?ijiet ta' l-Istati Membri, fis-settur tal-lukandi jew fis-setturi b'funzjoni simili, inklu?i l-provi?joni ta' akkomadazzjoni f'kampijiet tal-vaganzi jew f'siti ?viluppati g?all-u?u b?ala siti ta' kkampjar;

2. l-aljenazzjoni ta' fondi u sisi g?all-ipparkjar tal-karozzi;

3. l-aljenazzjoni ta' tag?mir u makkinarju installat permanenti;

4. il-kiri ta' kaxxiforti.

L-Istati Membri jistg?u japplikaw i?jed esklu?jonijet g?all-iskop ta' din l-e?enzjoni;

[...]

5 Il-kontenut tad-dispo?izzjoni tas-Sitt Direttiva msemmi fil-punt pre?edenti ?ie inklu?, b'tali mod li prattikament dan ma ?iex mibdul, fl-Artikolu 135 tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U L 347, p. 1), li

jikkostitwixxi r-riformulazzjoni tas-Sitt Direttiva u l-modifikasi sussegwenti tieg?u.

6 L-Artikolu 17(2)(a) tas-Sitt Direttiva (li sar l-Artikolu 168 tad-Direttiva 2006/112) huwa redatt kif ?ej:

“Sakemm il-merkanzija u s-servizzi jintu?aw g?all-iskopijiet tat-transazzjonijiet taxxabbi ta’ persuna taxxabbi, il-persuna taxxabbi g?andha tkun intitolata, fl-Istat Membru li fih twettaq dawn it-tran?azzjonijiet, li tnaqqas mli-VAT li g?andha t?allas dan li ?ej:

a) il-VAT dovuta jew im?allsa f’dak l-Istat Membru rigward provvisti li sarulha ta’ merkanzija jew servizzi, li twettqu jew li g?ad iridu jitwettqu minn persuna taxxabli o?ra.”

Id-dritt Bel?jan

7 L-Artikolu 19(1) tal-Kodi?i tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, fil-ver?joni tieg?u applikabbi g?all-fatti fil-kaw?i prin?ipali (iktar ’il quddiem il-“Kodi?i tal-VAT”), jistabbilixxi:

“L-u?u ta’ o??etti li jiformaw parti mill-assi ta’ impri?a g?all-b?onnijiet privati tal-persuna taxxabbi jew tal-personal tag?ha jew, b’mod iktar ?enerali, g?al skopijiet o?ra barra dawk tal-attività ekonomika tal-persuna taxxabbi, meta t-taxxa fuq dawn l-o??etti tista’ titnaqqas kollha jew parti minnha, g?andu jitqies b?ala provvista ta’ servizzi bi ?las.”

8 L-Artikolu 44(3)(2) tal-Kodi?i tal-VAT jiprovoi l-e?enzjoni tal-VAT g?at-tran?azzjonijiet li ?ejjin:

“il-kiri, il-lokazzjoni u t-terminazzjoni tal-kiri ta’ proprjetà immobblji min-natura tag?hom, kif ukoll l-u?u ta’ tali proprjetà skont l-Artikolu 19(1), ?lief g?al:

a) provvista ta’ servizzi segwenti:

- it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta’ postijiet g?al vetturi;
- it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta’ siti g?all-??in ta’ o??etti;
- il-provvista ta’ akkomodazzjoni bl-g?amara fil-lukandi, fil-motels u fi stabbilimenti fejn jg?ixu mistednin bi ?las;
- it-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta’ siti g?all-kampe??;

b) kirjet – finanzjament ta’ immobblji minn impriza fil-qasam tal-kiri – finanzjament ta’ immobblji jew kiri kkwalifikat b?ala leasing ta’ immobblji, meta din l-impri?a tibni, jew tag?ti l-ordni sabiex jinbena jew takkwista, bl-applikazzjoni tat-taxxa, il-binja li l-kuntratt jirrigwarda u li l-kerrej jikri dan il-bini sabiex ju?ah fl-e?er?izzju ta’ attività tal-persuna taxxabbi; ir-Re jiddefinixxi l-kundizzjonijiet li g?andhom ji?u sodisfatti mill-kuntratt ta’ kiri-finanzjament ta’ immobblji, b’mod partikolari f’dak li jirrigwarda it-tul ta?-?mien tal-kuntratt, in-natura u d-destinazzjoni tal-o??etti li hija tirrigwarda kif ukoll id-drittijiet u l-obbligi tal-kerrej;

c) il-kiri ta’ kaxxiforti.”

9 L-Artikolu 45(1)(1) tal-Kodi?i tal-VAT jiddisponi:

“Kull persuna taxxabbi tista’ tnaqqas mit-taxxa li hija responsabbi g?all-?las tag?ha, it-taxxi imposti fuq l-o??etti u s-servizzi lilha pprovduti, l-o??etti li hija importat u l-akkwisti intra-Komunitarji ta’ o??etti minnha effettwati, sa fejn dawn ?ew utilizzati sabiex jitwettqu:

1° tran?azzjonijiet taxxabbbli [...]"

10 L-Artikolu 1 tad-Digriet Irjali Nru 3, tal-10 ta' Di?embru 1969, dwar it-tnaqqis g?all-applikazzjoni tat-taxxa fuq il-valur mi?jud, jistabbilixxi:

"1. Su??etta g?all-applikazzjoni tal-Artikolu 45(1a), (2) u (3) tal-Kodi?i tal-[VAT], il-persuna taxxabbbli topера, fil-kundizzjonijiet previsti mill-Artikoli 2 u 4 ta' dan id-digriet, it-tnaqqis tat-taxxi fuq l-o??etti u s-servizzi li bi?siebha twettaq g?alihom it-tran?azzjonijiet imsemmija mis-subparagrafi 1 sa 5 tal-Artikolu 45(1).

Meta l-persuna taxxabbbli twettaq, fl-e?er?izzju tal-attività ekonomika tag?ha, tran?azzjonijiet o?ra li ma jippermettux it-tnaqqis, hija tosserva, g?all-istabbiliment tat-tnaqqis, id-dispo?izzjonijiet tal-Artikoli 46 u 48 tal-Kodi?i [tal-VAT] u tal-Artikoli 12 sa 21 ta' dan id-digriet.

2. Fl-ebda ka? ma g?andhom jitnaqqsu t-taxxi fuq l-o??etti u s-servizzi li persuna taxxabbbli g?andha l?-sieb g?all-u?u privat jew g?al skopijiet o?ra minn dawk li jaqg?u ta?t l-attività ekonomika tag?ha.

Meta o??ett jew servizz huwa ma?sub li jkun parzjalment u?at g?al tali finijiet, it-tnaqqis huwa esku? inkwantu dan l-u?u. Din il-mi?ura hija stabbilita mill-persuna taxxabbbli ta?t il-kontroll tal-awtorità."

II-kaw?a prin?ipali u d-domanda preliminari

11 Ir-Régie jopera l-grawnd tal-futbol Luc Varenne, li g?all-akkwist tieg?u kellu j?allas is-somma ta' EUR 6 428 579.97, li mag?ha ?ie mi?jud il-VAT fl-ammont ta' EUR 1 350 001.79.

12 Fil-25 ta' Awwissu 2003, ir-Régie kkonkluda ma' Royal Football Club de Tournai ASBL (iktar 'il quddiem "RFCT") ftehim ta?t liema RFCT ju?a, bi ?las, il-fa?ilitajiet tal-grawnd tal-futbol Luc Varenne.

13 Ir-Régie naqqas l-VAT kollha li kienet ta' pi? fuq l-akkwist ta' dawn il-fa?ilitajiet.

14 Wara ?ew? kontrolli mwettqa fis-sede tar-Régie matul is-snin 2004 u 2006, l-awtorità fiskali Bel?jana kkunsidrat li r-Régie jag?mel tipi differenti ta' tran?azzjonijiet fir-rigward tal-VAT, ji?ifieri:

- tran?azzjonijiet su??etti g?all-VAT u li jag?tu d-dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa;
- tran?azzjonijiet barra mill-kamp ta' applikazzjoni tal-VAT li ma jag?tux dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa, b?at-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' RFCT, ming?ajr ?las jew skambju, ta'?erti fa?ilitajiet tal-grawnd tal-futbol Luc Varenne, u
- tran?azzjonijiet e?enti mill-VAT u li konsegwentement ma jag?tux dritt g?al tnaqqis tal-VAT tal-input im?allsa.

15 L-awtorità fiskali Bel?jana g?alhekk stmat li t-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' ?erti fa?ilitajiet ta' dan l-istadju favur RFCT ta?t it-termini tal-ftehim mil?uq mar-Régie g?andu jitqies li huwa kiri ta' immobbbli u, g?alhekk, e?enti mill-VAT skont it-tieni subparagraphu tal-Artikolu 44(3) tal-Kodi?i tal-VAT.

16 Fir-rapport stabbilit fit-22 ta' Di?embru 2006, l-awtorità fiskali Bel?jana qieset li anali?i tal-attivitàtar-Régie rregolati permezz tal-metodu tal-assenjazzjoni reali turi li hija ma setg?etx tnaqqas il-VAT tal-input im?allsa sa 36 % skont it-teknika tal-pro rata tat-tnaqqis tal-VAT imsemmi

fl-Artikolu 46(2) tal-Kodi?i tal-VAT.

17 Fl-10 ta' Jannar 2007, l-awtorità fiskali Bel?jana imponiet lir-Régie l-?las tal-VAT g?al dik il-parti li hija naqqset bi ?ball, ji?ifieri s-somma ta' EUR 864 001.15, multa fl-ammont ta' EUR 86 400 kif ukoll interassi moratorji.

18 Ir-Régie kkontesta dan quddiem it-Tribunal de première instance de Mons li, permezz ta' de?i?joni tat-12 ta' Meju 2011, qies li t-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni, mir-Régie, ta' ?erti fa?ilitajiet tal-grawnd tal-futbol Luc Varenne favur RFCT g?andu ji?i kkwalifikat b?ala kiri ta' proprijetà immobbbli u li l-awtorità kienet ?ustament irrifjutat it-tnaqqis tat-taxxa tal-input im?allsa. Ir-Régie appella minn din is-sentenza quddiem il-Cour d'appel de Mons.

19 Peress li kkunsidrat li s-soluzzjoni g?at-tilwima quddiemha kienet tiddependi mill-interpretazzjoni ta' ?erti dispo?izzjonijiet tas-Sitt Direttiva, il-Cour d'appel de Mons idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tag?mel id-domanda preliminari segwenti lill-Qorti tal?ustizzja:

"It-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni tal-fa?ilitajiet ta' infrastruttura sportiva u?ata esku?ivament g?al finijiet relatati mal-futbol, li g?andu jinftiehem b?ala d-dritt ta' u?u u ta' operat tal-art li fuqha jsir il-log?ob (il-pi??) tal-grawnd tal-futbol, kif ukoll tal-kmamar fejn ibiddlu l-plejers u r-referees fuq ba?i ad hoc g?al massimu ta' 18-il jum kull sta?un sportiv (sta?un sportiv jibda fl-1 ta' Lulju ta' kull sena kalendarja u jispi??a fit-30 ta' ?unju tas-sena ta' wara), jikkostitwixxi kirja ta' proprijetà immobbbli e?entata fis-sens tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva [Artikolu 135(1)(l) tad-Direttiva tal-VAT Nru 2006/112], sa fejn il-parti li tag?ti d-dritt ta' u?u u ta' operat:

- g?andha l-fakultà s?i?a li tag?ti drittijiet identi?i lil persuni fi?i?i jew ?uridi?i o?rajan tal-g?a?la tag?ha fir-rigward ta' jiem o?ra li ma humiex it-18-il jum imsemmija iktar 'il fuq;
- g?andha d-dritt li, f'kull ?in, ta??edi l-imsemmija fa?ilitajiet, ming?ajr kunsens minn qabel tal-parti detentri?i tad-dritt ta' u?u u ta' operat, sabiex b'mod partikolari, ti?gura ru?ha mill-u?u xieraq tal-fa?ilitajiet u sabiex tanti?ipa kull ?sara, bil-kundizzjoni wa?diena li ma ttellifx l-i?vol?iment ming?ajr xkiel tal-kompetizzjonijiet sportivi;
- barra minn hekk, i??omm dritt ta' kontroll permanenti tal-a??ess g?all-fa?ilitajiet, inklu? matul il-perijodu ta' u?u tag?hom mir-R.F.C.T;
- titlob ?las b'rata fissa ta' EUR 1 750 g?al kull jum ta' u?u tal-art li fuqha jsir il-log?ob, tal-kmamar ta' tibdil, tal-bar, tas-servizz ta' portina??, ta' sorveljanza u ta' monitora?? tal-fa?ilitajiet kollha, u dan g?andu jinftiehem li, bi qbil bejn il-partijiet, mill-ammont mitlub, 20 % jirrapre?entaw id-dritt ta' a??ess g?all-pi?? tal-futbol u 80 % jirrapre?entaw il-?las g?al servizzi varji relatati mal-manutenzjoni, mat-tindif, ma?-?amma tajba (?sid ta' wi?? l-art, ?rieg?, etc) u mal-konformità regolatorja tal-art li fuqha jsir il-log?ob u g?all-provvista ta' servizzi an?illari, ipprovduuti mill-parti li tag?ti d-dritt ta' u?u u ta' operat [...]"

Fuq id-domanda preliminari

20 Permezz tad-domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva g?andux ji?i interpretat fis-sens li t-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni, bi ?las, ta' grawnd tal-futbol permezz ta' kuntratt li jirri?erva ?erti drittijiet u prerogattivi lill-proprietarju u li jipprovdli l-provvista, minn dan tal-a??ar, ta' servizzi differenti, b'mod partikolari servizzi ta' manutenzjoni, ta' tindif, ta' ?amma tajba u ta' konformità regolatorja, li jirrapre?entaw 80 % mill-kumpens previst mill-kuntratt, jikkostitwixx "kiri ta' proprijetà immobbbli" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

21 Skont ?urisprudenza stabbilita, il-karatteristika prin?ipali tal-kun?ett ta' "kiri ta' proprijetà immobbbli", fis-sens tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva, tikkonsisti fl-g?oti lill-parti I-o?ra fil-kuntratt, g?al tul ta' ?mien miftiehem u bi ?las, id-dritt li proprijetà immobbbli ti?i okkupata b?allikieku I-persuna kienet il-proprietarja tag?ha u li kull persuna o?ra ti?i esklu?a mit-tgawdija ta' dan id-dritt. Sabiex ji?i evalwat jekk ftehim spe?ifiku jissodisfax din id-definizzjoni, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni I-karatteristi?i kollha tat-tran?azzjoni kif ukoll i?-?irkustanzi li fihom hija sse???. F'dan ir-rigward, dak li huwa de?i?iv huwa n-natura o??ettiva tat-tran?azzjoni inkwistjoni indipendentement mill-kwalifika li I-partijiet tawha (sentenza MacDonald Resorts, C?270/09, EU:C:2010:780, punt 46 u I-?urisprudenza ??itata).

22 G?aldaqstant, g?andu jitfakkar ukoll li, sabiex ikun hemm kiri ta' proprijetà immobbbli fis-sens tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva, hemm b?onn li I-kundizzjonijiet kollha li jikkaratterizzaw din it-tran?azzjoni jkunu ssodisfatti, ji?ifieri li I-proprietarju ta' proprijetà immobbbli j?edi lil min jikri, bi ?las u g?al ?mien stabbilit, id-dritt li jokkupa I-proprietà tieg?u u li jeskludi minnha persuni o?ra (sentenza Medicom u Maison Patrice Alard, C?210/11 u C?211/11, EU:C:2013:479, punt 26 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

23 L-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva jikkostitwixxi deroga mill-prin?ipju ?enerali li I-VAT g?andha tin?abar fuq kull provvista ta' servizzi pprovduita bi ?las minn persuna taxxabbbli u t-termini tag?ha g?andhom g?alhekk ikunu interpretati b'mod strett. Fl-assenza ta' wa?da mill-kundizzjonijiet stabbiliti fil-punt pre?edenti, din id-dispo?izzjoni ma tistax ti?i applikata b'analo?ija peress li huwa g?al kirja fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni li I-u?u tal-proprietà immobbbli inkwistjoni huwa I-iktar simili (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Medicom u Maison Patrice Alard, EU:C:2013:479, punt 27).

24 B?ala prin?ipju, huma biss il-qrati nazzjonal li huma kompetenti sabiex jevalwaw il-fatti, li g?andhom jiddeterminaw, fir-rigward ta?-?irkustanzi propriji g?al kull kaw?a, il-karatteristi?i essenziali tat-tran?izzjoni inkwistjoni sabiex jikkwalifikawha ta?t is-Sitt Direttiva (ara, b'mod partikolari, f'dan is-sens, is-sentenza Medicom u Maison Patrice Alard, EU:C:2013:479, punt 33 kif ukoll il-?urisprudenza ??itata).

25 Fir-rigward, b'mod iktar partikolari, tal-kwalifika tal-u?u ta' fa?ilitajiet sportivi, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li s-servizzi kollha marbuta mal-ipprattikar tal-isport u tal-edukazzjoni fi?ika g?andhom, sa fejn huwa possibbli, ji?u kkunsidrati flimkien (sentenza Stockholm Lindöpark, C?150/99, EU:C:2001:34, punt 26).

26 G?alhekk, fir-rigward ta' kiri ta' korsa tal-golf, il-Qorti tal-?ustizzja ppre?i?at li, min?abba I-fatt li I-attività ta' ?estjoni tal-golf jinvolvi mhux biss tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' art, i?da wkoll, b'mod partikolari, numru kbir ta' attivitajiet kummer?jali, b?al superv?joni, ?estjoni u manutenzjoni kontinwa mill-fornitur kif ukoll tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni ta' fa?ilitajiet o?ra, il-kiri ta' art g?all-golf ma jistax jikkostitwixxi, fin-nuqqas ta' ?irkustanzi partikolari, il-provvista prin?ipali (sentenza Stockholm Lindöpark, EU:C:2001:34, punt 26).

27 I?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali huma distinti minn dawk li jikkaratterizzaw it-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a li tat lok g?as-sentenza Stockholm Lindöpark, (EU:C:2001:34), peress li, I-ewwel nett, fil-kaw?a prin?ipali, tirrigwarda u?u "kollettiv" ta' fa?ilitajiet minn klabb, u mhux ta' a??ess individuali mill-plejers, it-tieni nett, dan I-u?u huwa repetitiv u mtawwal u, b?ala prin?ipju, esklu?iv matul il-jiem miftiehma u, it-tielet nett, il-funzjonijiet u I-prerogattivi tar-Régie b?ala kerrej jidhru, parzialment, dipendenti fuq il-b?onnijiet inerenti ta' operat, g?al skopijiet ta' kiri, ta' fa?ilitajiet sportivi li jistg?u jakkomodaw firxa wiesg?a ta' ta?ri? u ta' individwi.

28 Madankollu, hemm lok li ji?i kkunsidrat li d-de?i?joni tar-rinviju ma tindikax, su??ett g?all-

evalwazzjoni tal-fatti mag?mula mill-qorti tar-rinviju, ?irkustanzi partikolari li jippermettu li ji?i konklu? li l-u?u tal-pi?? tal-futbol jikkostitwixxi l-provvista prin?ipali tat-tran?azzjoni, li tikkaratterizza l-kiri ta' proprjetà immobibli fis-sens tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva.

29 Fi?-?irkustanzi tal-kaw?a prin?ipali, jidher li dan jirrigwarda l-provvista, mir-Régie, ta' servizz iktar kumpless mill-provvista ta' a??ess g?all-fa?ilitajiet sportivi, peress li dan jirrigwarda s-supervi?joni, il-?estjoni, il-manutenzjoni u t-tindif ta' dawn il-fa?ilitajiet.

30 L-ewwel nett, fir-rigward tas-supervi?joni, ji?ifieri d-drittijiet ta' a??ess g?all-fa?ilitajiet sportivi u ta' kontroll ta' dan l-a??ess mog?ti lir-Régie, huwa minnu li dawn ma jistg?ux minnhom infushom jeskludu l-kwalifika tat-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali b?ala kiri fis-sens tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva. Tali drittijiet jistg?u ji?u ??ustifikati sabiex ji?guraw li l-u?u ta' dawn il-fa?ilitajiet mill-kerrej ma ji?ix imtellef minn terzi. Fil-fatt, il-Qorti tal-?ustizzja di?à ppre?i?at li l-pre?enza ta' limitazzjonijiet g?ad-dritt ta' okkupazzjoni tal-partijiet mikrija, ma jimpedixxil din l-okkupazzjoni milli tkun esku?iva fir-rigward ta' kull persuna o?ra li, skont il-li?i jew il-kuntratt, ma g?andhiex jedd li te?er?ita xi dritt fuq il-proprjetà, li hija s-su??ett tal-kuntratt ta' kiri (sentenza Temco Europe, C?284/03, EU:C:2004:730, punt 25).

31 Fi?-?irkustanzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, id-drittijiet ta' a??ess g?all-fa?ilitajiet sportivi u ta' kontroll ta' dan l-a??ess madankollu jidhru li jwasslu, permezz ta' servizz ta' portina??, g?al pre?enza permanenti tar-rappre?entanti tar-Régie f'dawn il-fa?ilitajiet, li jista' jikkostitwixxi evidenza li tippermetti li ji?i kkunsidrat li r-rwol tar-Régie huwa iktar attiv minn dak li jirri?ulta minn kiri ta' proprjetà immobibli fis-sens tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva.

32 It-tieni nett, fir-rigward ta' servizzi differenti ta' ?amma, ta' manutenzjoni u ta' tindif, jidher li huma, g?all-parti l-kbira tag?hom, effettivamente ne?essarji sabiex ji?i ?gurat li l-fa?ilitajiet inkwistjoni jkunu xierqa g?all-u?u li g?alih huma ma?suba, ji?ifieri g?al manifestazzjonijiet sportivi u, b'mod iktar spe?ifiku, g?al log?biet tal-futbol b'mod konformi mar-regolamenti sportivi applikabbi.

33 G?alhekk hemm lok li ji?i kkunsidrat li l-fa?ilitajiet mitluba g?al dan il-g?an huma, permezz tas-servizzi ta' ?amma tajba u ta' konformità regolatorja proposti, mqieg?da g?ad-dispo?izzjoni ta' RFCT fi stat li jippermetti l-u?u tag?hom g?all-finijiet miftiehma u li l-provvista ta' a??ess g?al dawn il-fa?ilitajiet g?al dan il-g?an pre?i?i jikkostitwixxi l-provvista karakteristika tat-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali (ara, b'mod partikolari, b'analoi?ija, is-sentenzi Part Service, C?425/06, EU:C:2008:108, punti 51 u 52; Field Fisher Waterhouse, C?392/11, EU:C:2012:597, punt 23; kif ukoll RR Donnelley Global Turnkey Solutions Poland, C?155/12, EU:C:2013:434, punt 22).

34 F'dan ir-rigward, il-valur ekonomiku tas-servizzi differenti pprovduti, li jirrappre?entaw, skont id-de?i?joni tar-rinviju, 80 % mill-kumpens previst mill-kuntratt, jikkostitwixxi wkoll indi?i li jikkwalifika t-tran?azzjoni kollha kemm hi li hija inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali b?ala provvista ta' servizzi iktar milli kiri ta' proprjetà immobibli fis-sens tal-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva.

35 Madankollu, hija l-qorti tar-rinviju li g?andha tevalwa jekk is-servizzi kollha pprovduti mir-Régie huma effettivamente ne?essarji g?all-provvista tal-a??ess g?all-fa?ilitajiet sportivi g?all-g?an previst kuntrattwalment, ji?ifieri dawk esku?ivament relatati mal-futbol.

36 Fl-a??ar nett, fir-rigward tat-tul ta' ?mien g?at-tgawdija tal-proprjetà kkon?ernata, li huwa element essenziali ta' kuntratt ta' kiri, g?andu jitfakkar, minn na?a, li l-Qorti tal-?ustizzja di?à kellha l-opportunità tikkonstata li, fir-rigward tal-korsa tal-golf, dan jista' jkun limitat (sentenza Stockholm Lindöpark, EU:C:2001:34, punt 27).

37 Min-na?a l-o?ra, jirri?ulta mill?-urisprudenza li din it-tgawdija, b?ala prin?ipju, ma g?andhiex ikollha biss natura okka?jonali u temporanja (ara, f'dan is-sens, is-sentenza Leichenich, C?532/11, EU:C:2012:720, punt 24).

38 Fi?-?irkustanzi inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, it-tul ta?-?mien tat-tgawdija spe?ifikata fil-kuntratt ta' tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni jirrigwarda massimu ta' 18-il jum ta' futbol, b'tali tul ta' ?mien ma jistax ikun ikkunsidrat *a priori* negli?ibbli. Il-qorti tar-rinviju g?andha madankollu tevalwa jekk, fid-dawl ta?-?irkustanzi kollha, huwiex xieraq li t-tgawdija ti?i deskritta iktar b?ala wa?da okka?jonali u temporanja, li jikkostitwixxi indizju supplimentari li jwassal sabiex ji?i kkunsidrat li hemm lok li t-tran?azzjoni inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ti?i kkwalifikata kollha kemm hi b?ala provvista ta' servizzi iktar milli kiri ta' proprjetà immobbbli. F'dan ir-rigward, g?andu b'mod partikolari ji?i vverifikat jekk, hekk kif isostni I-Gvern Bel?jan, il-fa?ilitajiet tal-grawnd tal-futbol Luc Varenne huma, lil hinn mill-ittra tal-kuntratt, effettivament mqieg?da g?ad-dispo?izzjoni ta' RFCT tal-inqas *ad hoc* jew jekk, hekk kif jallega r-Régie, it-tgawdija effettiva hija limitata biss g?al-log?biet tal-futbol.

39 Fid-dawl ta' dak li ntqal iktar 'il fuq, hemm lok li r-risposta g?ad-domanda mag?mula tkun li I-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva g?andu ji?i interpretat fis-sens li t-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni, bi ?las, ta' grawnd tal-futbol permezz ta' kuntratt li jirri?erva ?erti drittijiet u prerogattivi lill-proprjetarju u li jiprovdi l-provvista, minn dan tal-a??ar, ta' servizzi differenti, b'mod partikolari servizzi ta' manutenzjoni, ta' tindif, ta' ?amma tajba u ta' konformità regolatorja, li jirrappre?entaw 80 % mill-kumpens previst mill-kuntratt, ma jikkostitwixxix, b?ala prin?ipju, "kiri ta' proprjetà immobbbli" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni. Il-qorti tar-rinviju g?andha tevalwa din i?-?irkustanza.

Fuq l-ispejje?

40 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as?sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Id-Disa' Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 13B(b) tas-Sitt Direttiva 77/388/KEE tal-Kunsill, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima, g?andu ji?i interpretat fis-sens li t-tqeg?id g?ad-dispo?izzjoni, bi ?las, ta' grawnd tal-futbol permezz ta' kuntratt li jirri?erva ?erti drittijiet u prerogattivi lill-proprjetarju u li jiprovdi l-provvista, minn dan tal-a??ar, ta' servizzi differenti, b'mod partikolari servizzi ta' manutenzjoni, ta' tindif, ta' ?amma tajba u ta' konformità regolatorja, li jirrappre?entaw 80 % mill-kumpens previst mill-kuntratt, ma jikkostitwixxix, b?ala prin?ipju, "kiri ta' proprjetà immobbbli" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni. Il-qorti tar-rinviju g?andha tevalwa din i?-?irkustanza.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-Fran?i?.